

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРКООПСПІЛКА
Хмельницький кооперативний коледж
Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту
Циклова права та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
ХКК ХКТЕІ
С.В.Леськова
« 28 » січня 2021 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
для вступу
за освітньо-професійним ступенем
фаховий молодший бакалавр
на основі повної загальної середньої освіти

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
права та менеджменту
Протокол № 6
від « 28 » січня 2021 р.
Голова циклової комісії
Тарасова Тарасова Н.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма з історії України для вступних випробувань для зарахування на навчання для вступників за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр складена у відповідності до навчальної програми з історії України для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої Наказом міністерства освіти і науки України від 23 жовтня 2017 року № 1407, Хмельницький, ХКТЕІ, 2021, 15с.

Укладачі: Тарасова Н.В., викладач вищої категорії, викладач-методист
Попик А.М., викладач вищої категорії

Зміст

1. Загальні положення.....	4
2. Розділи дисципліни, що виносяться на вступне випробування.....	5
3. Критерії оцінювання.....	11
4. Рекомендована література.....	14

1. Загальні положення

Програма з історії України для вступних іспитів розроблена з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені в Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти. Вона охоплює шкільний курс історії України від найдавніших часів до сьогодення.

У запропонованій програмі стисло наведено зміст розділів шкільної програми, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти випускник 11-го класу, наводиться перелік основних питань, які виносяться на вступні випробування. Цей перелік дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до вступного екзамену з історії України.

Оцінювання результатів вступних випробувань передбачає оцінювання засвоєних вступником знань і сформованих умінь та навичок, насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать:

хронологічна компетентність- уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

просторова компетентність - уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

інформаційна компетентність - уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

логічна компетентність - уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

аксіологічна компетентність- уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей,

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

З дисципліни «Історія України» вступник повинен знати:

- сутність основних проблем історії народу України;
  - основні закони та етапи розвитку людського суспільства від найдавніших часів до початку XXI ст.;
  - витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;
  - суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
  - історичні події;
  - зародження та розвиток української державності;
  - процеси розбудови сучасної незалежної української держави;
  - діяльність історичних осіб.
- вміти:**
- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
  - оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
  - співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами);
  - розрізняти тенденційно подану інформацію;
  - орієнтуватись у науковій періодизації історії України;
  - вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
  - аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему.

2. РОЗДІЛ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

№ п/п	Розділ програми	Зміст програми
	Вступ	Предмет історії України, її періодизація. Джерела.
1	Стародавня історія України	Поява і розселення людей на території України. Кам'яний вік. Палеоліт. Мезоліт. Неоліт. Форми суспільної організації у кам'яному віці. Енеоліт. Трипільська культура (етнічна приналежність; поселення; господарство; релігія та культура). Бронзовий вік. Племена раннього залізного віку на території України: киммерійці, скіфи, сармати (суспільний устрій, релігія, господарство, військова справа). Античні міста-держави на території України (причини грецької колонізації, господарство; господарство; політичний устрій; культура і релігія; найбільші міста). Боспорське царство. Велике переселення народів. Давні слов'яни (походження; господарство; розселення). Східні слов'яни. Племена східних слов'ян (заняття, вірування, побут та звичаї).
2	Виникнення та розквіт Київської Русі	Заснування Києва. Кий, Щек, Хорив та їхня сестра Либідь. Розселення східнослов'янських племінних союзів. Куявія. Аскольд. Слав'я. Рюрик. Утворення Київської Русі. Походження назв «Русь», «Україна». Внутрішньополітична та зовнішньополітична діяльність князів: Олега, Ігоря, Ольги. Стосунки княгині Ольги з Німеччиною. Місія єпископа Адальберта до Києва. Правління Святослава. Правління Володимира Великого. Запровадження християнства як державної релігії. Реформи князя Володимира. Князювання Ярослава Мудрого. Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Любецький князівський з'їзд. Князювання Володимира Мономаха. Правління Мстислава Володимировича.
3	Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава- правонаступниця Київської Русі	Причини роздробленості Київської Русі. Наслідки розпаду Київської Русі. Розвиток Київського, Чернігово-Сіверського, Переяславського князівств. Боротьба за київський стіл. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Правління князя Романа Мстиславовича. Князювання Данила Галицького. Доля Галицько-Волинського князівства після смерті Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Похід Батия на Київ. Наслідки золотоординського ярма для українських земель.
4	Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX- XIV ст.	Суспільно-політичне та господарське життя Київської Русі. Соціальний устрій Русі. Суспільно-політичне та господарське життя Галицько-Волинської держави. Соціальний устрій Галицько-Волинського князівства. Розвиток освіти та культури Київської Русі. Будівництво Софійського собору та Золотих Воріт в Києві. Створення Остромирового Євангелія. «Повість минулих літ». «Слово о полку Ігоревім». Розвиток освіти та культури Галицько-Волинської держави. Поширення писемності. Походження назви «Україна» та національної символіки.
5	Українські землі у складі Великого князівства	Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до

	Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст..)	складу Литовської держави. Розгром татар на річці Сини Води. Кревська унія. Політичне становище українських земель після унії. Правління князя Вітовта. Городельська унія. Князювання Свидригайла Ольгердовича. Відновлення та остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства та його перехід у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Включення Закарпаття до складу Угорщини, Буковини до складу Молдавського князівства. Московсько-литовські війни. Господарське життя України. Розвиток ремесел та торгівлі. Магдебурзьке право. Соціальний устрій. Литовські статuti. Антифеодалний рух. Розвиток культури та освіти.
6	Українські землі під владою Речі Посполитої. Наростання національно-визвольної боротьби українського народу	Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Д. Вишневецький. Козацькі повстання 90-х років XVI ст.. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Реєстрове козацтво. Участь українського козацтва в Хотинській війні. П. Конашевич-Сагайдачний. Козацькі повстання 20-х – 30-х років XVII ст..
7	Національно-культурний рух в Україні в другій половині XVI – першій половині XVII ст..	Православна церква в другій половині XVI ст. Реформаційні та контрреформаційні рухи в Україні. Братський рух. Переспонницьке Євангеліє. Берестейська церковна унія та її вплив на церковне життя. Утворення греко-католицької церкви. Православна церква в першій половині XVII ст.. Петро Могила. Розвиток освіти та культури. Острозька академія. Києво-Могилянський колегіум. Друкарство (Швайпольт Фіоль, Франциск Скорина, Іван Федоров).
8	Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої середині XVII ст..	Причини, характер та рушійні сили національно-визвольної війни українського народу. Її періодизація. Военні дії 1648-1649 рр. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення Української козацької держави – Війська Запорозького. Зборівський мирний договір. Военно-політичні події 1650-1653 рр. Білоцерківський договір. Українсько-московські відносини. Переяславська рада. Березневі статті та їх значення. Завершення війни. Діяльність Богдана Хмельницького.
9	Українські землі в другій половині XVII ст.. Поділ України та боротьба за незалежність	Становище Української держави після смерті Богдана Хмельницького. Гетьманування І.Виговського. Умови Гадяцького договору. Московсько-українська війна 1658-1659 рр. та її наслідки. Гетьманування Юрія Хмельницького. Початок поділу України. Період «Руїни» та його наслідки. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Умови та значення для України Бахчисарайського мирного договору та «Вічного миру». Роль і місце Запорозької Січі під час національно-визвольної війни та Руїни. Іван Сірко. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Слобідська Україна.
10	Українські землі наприкінці XVII – першій половині XVIII ст..	Гетьманування І. Мазепи. Коломацькі статті. Відродження козацького устрою на Правобережній Україні. Причини, перебіг та наслідки національно-визвольного повстання на Правобережжі у 1700-1704 рр. Семен Палій. Північна війна та роль українських полків в ній. Повстання І. Мазепи. Переговори Мазепи зі шведською стороною і перехід

		на бік Швеції. Военно-політичні акції Петра I проти українців. Полтавська битва та її наслідки для України. Конституція П. Орлика та її історичне значення. Гетьманування І. Скоропадського. Решетилівські статті. Обмеження автономії Гетьманщини. Перша Малоросійська колегія. Гетьманування П. Полуботка. Гетьманування Д.Апостола. Правління гетьманського уряду.
11	Культура України другої половини XVII – першої половини XVIII ст..	Історичні умови та особливості розвитку культури України. Стан освіти та книго-друкування. Наука. Розвиток літератури: Л.Ба-ранович, І. Гізель, літописи Г.Граб'янки та С. Величка, «Літопис самовидця». Архітектура, графіка та малярство. Видатні українські композитори: А. Ведель, Д. Бортнянський, М.Березовський.
12	Українські землі у другій половині XVIII ст..	Гетьманування К. Розумовського. Остаточна ліквідація гетьманства. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Гайдамацький та опришківський рухи. Коліївщина. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої. Приєднання Кримського ханства до Росії.
13	Культура України другої половини XVIII ст..	Розвиток освіти, науки. Книгодрукування. Література. Музичне та театральне мистецтво. Архітектура та образотворче мистецтво.
14	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст..	Адміністративно-територіальний устрій українських земель. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки. Військові поселення. Україна у вітчизняній війні 1812 р. Національне відродження в Україні. Декабристський рух в Україні. Південне товариство. «Руська правда» П. Пестеля. Розвиток національного руху. Кирило-Мефодіївське братство. Т.Г. Шевченко. Російські та польські суспільні рухи. Антифеодалний рух на українських землях. Виступи під проводом Устима Кармелока. Київська козащина.
15	Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст..	Включення західноукраїнських земель до Австрійської імперії. Адміністративно-територіальний поділ. Реформи Марії Терезії та Йосифа II. Національне та соціальне становище українців в Східній Галичині, Закарпатті та Північній Буковині. Соціально-економічний розвиток Західної України. Антифеодална боротьба на західноукраїнських землях. Повстання під проводом Л. Кобилиці. «Холерні бунти» в Закарпатті. Початок національного відродження в Західній Україні. «Руська трійця». Революція 1848 – 1849 рр. на західноукраїнських землях. Діяльність Головної руської ради. Національно-визвольний рух 1848 р. у Галичині.
16	Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст..	Розвиток освіти, науки. Література. Культурно-освітній рух. «Історія Русів». Архітектура. Образотворче мистецтво. Театр. Музика.
17	Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст.	Селянська реформа 1861 р.: мета, зміст, та наслідки. Реформи 1860-1870-х рр. Політика російського царизму щодо України. Соціально-економічний розвиток Наддніпрянської України: сільське господарство, промисловість, торгівля, фінанси. Соціальні зміни в Україні. Суспільно-політичне життя в Україні. Валувський циркуляр (1863 р.). Емський указ (1876

		р.). Російський визвольний рух в Україні. Польський визвольний рух в Україні. Хлопомани. Український визвольний рух. Діяльність громад. М. Драгоманов. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства». Діяльність народників в Україні. Діяльність «старасівців».
18	Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст..	Адміністративні зміни в Австрійській імперії (1867 р.). Західноукраїнські землі в Австро-Угорській імперії. Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. Соціально-економічний розвиток Галичини, Буковини та Закарпаття. Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Суспільно-політичні рухи в Західній Україні. Народовці (українофіли). Радикали. Москвофіли. Утворення політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».
19	Культура України у другій половині XIX ст..	Становлення та консолідація української нації. Освіта та наука. Розвиток літератури, архітектури, скульптури та живопису. Театр і музика. Підприємці-меценати.
20	Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 р.р.	Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907—1914 рр. Персоналії: Євген Чикаленко, Микола Міхновський, Вячеслав Липинський.
21	Українські землі у складі Австрійської імперії в 1900-1914 р.р.	Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель. Персоналії: Андрій Шептицький, Іван Боберський, Кирило Трильовський
22	Україна в роки Першої світової війни	Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Военні дії на території України в 1914-1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр. Персоналії: Кость Левицький, Дмитро Донцов, Андрій Жук, Михайло Галушинський, Вільгельм Франц фон Габсбург-Лотрінген (Василь Вишиваний).
23	Початок Української революції	Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання

		більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР. Персоналії: Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Сергій Сфремов, Петро Болбочан, Номан Челебіджіхан.
24	Розгортання Української революції. Боротьба за державність.	Гетьманський переворот. Українська держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культура та духовність. Персоналії: Павло Скоропадський, Дмитро Вітовський, Євген Петрушевич, Симон Петлюра, Нестор Махно, Василь Липківський, Григорій Нарбут, Володимир Вернадський.
25	Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні	Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя. Персоналії: Олександр Шумський, Микола Хвильовий, Михайло Волобуєв.
26	Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні	Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932—1933 рр. - геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х- початку 1930-х рр. Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія. Персоналії: Казимир Малевич, Михайло Бойчук, Лесь Курбас, Олександр Довженко.
27	Західноукраїнські землі у міжвоєнний період	Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнародні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції. Персоналії: Євген Коновалець, Володимир-Сергій

		Залозецький-Сасс. Василь Мудрий, Августин Волошин.
28	Україна в роки Другої світової війни	Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939—1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голодомор. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність. Персоналії: Іван Багряний, Тарас Бульба (Боровець), Степан Бандера, Андрій Мельник, Ярослав Стецько, Роман Шухевич, Кирило Осмака, Іван Кожедуб, Олексій Береста, Амет-Хана Султан, Василь Порик, Кузьма Дерев'янка, Олена Теліга.
29	Україна в перші повоєнні роки	Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресій у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність. Персоналії: Олександр Богомолець, Сергій Лебедев, Андрій Малишко, Максим Рильський, Володимир Сосюра, Павло Тичина, Володимир Філатов, Василь Кук, Йосип Сліпий.
30	Україна в умовах десталінізації	Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність. Персоналії: Катерина Білокур, Левко Лук'яненко, Іван Світличний, Василь Стус, Алла Горська, Ліна Костенко, Євген Сверстюк, Василь Симоненко, Лесь Танюк, Сергій Корольов.
31	Україна в період загострення кризи радянської системи	Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню

		Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність. Персоналії: Іван Дзюба, Валерій Марченко, Петро Григоренко, Микола Руденко, В'ячеслав Чорновол, Михайло Брайчевський, Сергій Дараджанов, Іван Миколайчук, Олесь Гончар, Леонід Биков, Володимир Івасюк, Муштафа Джемільєв, Микола Амосов, Олег Антонов.
32	Відновлення незалежності України	Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження. Персоналії: Леонід Кравчук.
33	Становлення України як незалежної держави	Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998—2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність. Леонід Кучма, Віктор Ющенко, Любомир Гузар, Леонід Каденюк.
34	Творення нової України	Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирногц, врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країні ЄС Для громадян України. Культура й духовність Персоналії: Петро Порошенко

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування проводиться у письмовій формі.

Тривалість виконання завдань – 2 години (120 хвилин).

Завдання складаються з 30 тестових завдань з історії таких форм:

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1-24)	Завдання цієї форми будуть оцінені 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді, з яких лише один правильний.

Завдання вважають виконаним, якщо вступник вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей.	завдання не надано.
Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») (№ 25–26). Завдання має основу та два стовпчики інформації, позначені цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважають виконаним, якщо вступник зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Д) у таблиці бланка відповідей	Завдання цієї форми будуть оцінені 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал – за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано.
Завдання на встановлення правильної послідовності (№ 27-28). Завдання має основу та переліку подій (явищ, фактів, процесів тощо), позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності, де перша подія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4. Завдання вважають виконаним, якщо вступник зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Г) у таблиці бланка відповідей	Завдання цієї форми будуть оцінені 0, 1, 2 або 3 бали: 3 бали, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; 2 бали, якщо вказано вказано першу й останню події; 1 бал, якщо вказано або першу, або останню подію; 0 балів за будь-яку правильно вказану подію, якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо неправильно вказано першу й останню події, або відповіді на завдання не надано.
Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 29-30). Завдання має основу та сім варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні. Завдання вважають виконаним, якщо вступник вибрав і записав три відповіді (цифри) у бланку відповідей	Завдання цієї форми будуть оцінені 0, 1, 2 або 3 бали: 1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді (цифру) із трьох можливих; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді (цифри), або один варіант відповіді (цифра) вказано тричі, або відповіді на завдання не надано. Порядок написання цифр значення не має

Максимальна кількість балів, що можна набрати, правильно виконавши всі завдання екзаменаційної роботи з історії України, – 44.

Результат вступного випробування з історії України залежить від загального числа правильних відповідей, записаних до бланку відповідей. На підставі кількості тестових балів, яку набрав вступник за виконання завдань, буде визначена його оцінка за 12-бальною шкалою. Надалі оцінка буде переведена в шкалу від 100 до 200 балів (Таблиця № 1).

Таблиця 1

Кількість балів за тести	12-бальна система оцінювання	200-бальна система	Оцінка
1	1	11	Незадовільно
2	1	22	Незадовільно
3	1	33	Незадовільно
4	2	44	Незадовільно
5	2	55	Незадовільно
6	2	66	Незадовільно

7	3	77	Незадовільно
8	3	88	Незадовільно
9	3	99	Незадовільно
10	4	100	Задовільно
11	4	102	Задовільно
12	4	104	Задовільно
13	4	106	Задовільно
14	5	108	Задовільно
15	5	110	Задовільно
16	5	114	Задовільно
17	5	116	Задовільно
18	6	119	Задовільно
19	6	122	Задовільно
20	6	125	Задовільно
21	6	128	Задовільно
22	7	131	Добре
23	7	134	Добре
24	7	137	Добре
25	7	140	Добре
26	8	143	Добре
27	8	146	Добре
28	8	149	Добре
29	8	152	Добре
30	9	155	Добре
31	9	158	Добре
32	9	161	Добре
33	9	164	Добре
34	10	167	Відмінно
35	10	170	Відмінно
36	10	173	Відмінно
37	10	176	Відмінно
38	11	180	Відмінно
39	11	184	Відмінно
40	11	188	Відмінно

41	11	192	Відмінно
42	12	195	Відмінно
43	12	198	Відмінно
44	12	200	Відмінно

Особи, які отримали на вступному випробуванні менше 100 балів, не допускаються до участі у конкурсі.

4. Рекомендована література

Основна:

1. Бойко, О.Д. Історія України: Підручник / О.Д. Бойко. – 7-е вид., стереотип. – Київ: ВЦ «Академія», 2018. – 720 с. - (Серія «Альма-матер»).
2. Гісем О. В. Історія України для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням історії: підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Харків: Вид-во «Ранок», 2017. — 256 с.: іл.
3. Даниленко В.М. Історія України: рівень стандарту: підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Віктор Даниленко, Мирослава Смольницька. – Київ: Генеза, 2019. – 224 с.: іл.
4. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ: (інтегр. курс, рівень стандарту): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Мар'ян Мудрий, Олена Аркуша. – Київ: Генеза, 2019. – 304 с.: іл., карти.
5. Історія України: Хрестоматія [Електронний ресурс] / Упоряд. В. М. Литвин; Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К.: Наукова думка, 2013. – 1056 с. - Режим доступу: - (Дата звернення: 7.03.2017). - Назва з екрану.
6. О. І. Пометун, Н. М. Гупан, І. І. Смагін. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. І. Пометун, Н. М. Гупан, І. І. Смагін. — К.: УОВЦ «Оріон», 2017. — 288 с.: іл.
7. Струкевич О. К. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. К. Струкевич. — К.: Грамота, 2017. — 240 с.: іл.
8. Сорочинська Н.М., Гісем О.О. Історія України [рівень стандарту]: підручник для 11 кл. закл. загальн. серед. освіти / Н. М. Сорочинська, О. О. Гісем. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. — 240 с.: іл.

Допоміжна:

1. 100 найвідоміших українців / М. Гнатюк, Л. Громовенко, О. Ломанова та ін. – М.: Вече; К.: Орфей, 2002. – 592 с.
2. Архіви окупації. 1941—1944 / упоряд. Н. Маковська — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. — 877 с.
3. Видатні українці та відомі українці: талановиті і сучасні [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.uamodna.com/%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8/> - (Дата звернення: 7.02.2016). - Назва з екрану.
4. Війна і міф. Невідома Друга світова / За заг. ред. О. Зінченка, В. В'ятровича, М. Майорова. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. – 272с.
5. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно» / В.В'ятрович. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2014. – 512с
6. Історія України. Довідник+тести. Повний повторювальний курс, підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання / О.Гісем. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2015. – 660с.
7. Енциклопедія історії України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.litopys.com.ua/encyclopedia/> - (Дата звернення: 7.02.2016). - Назва з екрану.
8. Історія України: підручник / В.А.Качкан, В.М.Левандовський, О.Б.Величко; за ред. В.А.Качкана. – К.: ВСВ Медицина, 2014. – 360с.
9. Лазарович М.В. Історія України: Навч. посіб. [Електронний ресурс] / М.В. Лазарович. — К.: Знання, 2008. — 683 с. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072014249/istoriya/istoriya_ukrayini - (Дата звернення: 7.02.2016). - Назва з екрану.

10. Левицька Н.М. Історія України. Україна в світі: історія і сучасність: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Н. М. Левицька. - К.: Кондор, 2011. - 418 с. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/16321010/istoriya/istoriya_ukrayini - (Дата звернення: 7.02.2016). - Назва з екрану.
11. Панчук І. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання [Електронний ресурс] / І.Панчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. – 464с. - Режим доступу: <http://pidruchniki.net/zno-ukrhistory/1023-kompleksne-vidannya-dlya-pidgotovki-do-zno-2015-z-istoriyi-ukrayini.html> - (Дата звернення: 7.02.2016). - Назва з екрану.
12. Пасічник М. С. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: Навч. посіб. [Електронний ресурс] / М. С. Пасічник. — К.: Знання, 2005. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/19991130/istoriya/istoriya_ukrayini - (Дата звернення: 7.04.2017). - Назва з екрану.

Інформаційні ресурси:

1. <http://history.franko.lviv.ua> – довідковий сайт.
2. <http://ukrknyga.at.ua> – безкоштовна бібліотека української літератури
3. <http://litopys.org.ua> – сайт, на якому зібрані в першу чергу першоджерела а також наукова література в галузі української культури та історії.
4. <http://www.history.org.ua> – сайт інституту історії України НАН України
5. <http://www.pamjatky.org.ua> – український пам'яткоохоронний ресурс
6. <http://www.etnolog.org.ua> – сайт інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України